

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΘΥΛΟΙ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

ΤΟΥ ΜΩΡΙΣ ΣΠΡΟΝΚ

Σαράντα περίπου χιλιόμετρα μακριά από την Βαρκελώνη, προς την Σαραγώσα, ὀρθώνεται τὸ ὄρος Μονσερρά, ὄγκος ἐπιβλητικὸς στὴν βουνοσειρὰ τῶν Πυρηναίων. Ἐκεῖ, σὲ μιὰ ἀπάτητη κορυφὴ τοῦ βουνοῦ αὐτοῦ, ἔζησε ἓν μετανοῖα καὶ πέθανε ὁ ἐρημίτης Χουάν Γκαρέν, μιὰ ἀπὸ τὶς θρησκευτικώτερες μορφές τῆς Ἰσπανίας. Κάθε χρόνο, χιλιάδες πιστῶν σκαρφαλώνουν στὴν ἄγρια αὐτὴ τοποθεσία γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὸν τάφο τοῦ ἁγίου, τὴν σπηλιὰ ὅπου ἓνας μεγάλος ἀμαρτωλὸς ἐξιλεώθηκε, ὕστερ' ἀπὸ ὀλονύχτιες καὶ σκληρὲς προσευχές, ἀπὸ ἓνα βαρὺ του κρίμα. Θυλὸς ἢ πραγματικότης, ἢ ἱστορία τοῦ Γκαρέν εἶνε μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ συγκινητικὲς πού ἔχει νὰ μᾶς παρουσιάσῃ ἡ ἰσπανικὴ φιλολογία. Ἀκούστε τὴν:

Ὁ Χουάν Γκαρέν δὲν εἶχε ἐκδηλώσει ἀπὸ μικρὸ παιδί τὴν παραικρὴ κλίσι γιὰ τὸν μοναστικὸ βίον. Πρὶν γίνῃ ἄσκητης, ὑπῆρξε στρατιώτης. Σὲ ἡλικία εἴκοσι χρονῶν, εἶχε λάβει μέρος σ' ὅλες τὶς μάχες πού ἔδωσαν οἱ Ἰσπανοὶ κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, τῶν κατακτητῶν τῆς πατρίδος τῶν Γενναίος καὶ ἀτρόμητος ἱππότης, μεθοῦσε ἀπὸ τὶς πολεμικὲς ἰαχές καὶ ἀνέπνεε ἐλεύθερα μονάχα μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς μάχης. Ἡ ψυχὴ του δὲν γνώρισε ποτὲ τὸν τρόμον. Καὶ ἀλλοίμονο σὲ κείνον πού θὰ δοκίμαζε τὴν κόψι τοῦ σπαθιοῦ του ἢ τὴν αἰχμὴ τοῦ κονταριοῦ του.

Ὡστόσο, μιὰ μέρα, σὲ μιὰ ἐπίθεσι κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, ἓνας ἐχθρὸς χτύπησε τὸν Χουάν μὲ τὸ κοντάρι στοῦ κεφάλι μὲ τόση ὀρμὴ, ὥστε τοῦ ἔσπασε τὴν περικεφαλαία καὶ τὸν ἔρριξε ἀπὸ τὸ ἄλογό του. Ὁ Γκαρέν δὲν λαβώθηκε ἀπὸ τὸ χτύπημα αὐτό. Μὰ ἔμεινε μιὰ ὥρα ἀναίσθητος. Καὶ ὅταν συνήρθη, βρέθηκε αἰχμάλωτος στὰ χέρια τῶν Σαρακηνῶν, οἱ ὁποῖοι τὸν εἶχαν μεταφέρει στοῦ κάστρου τους, δεμένον πρὸς θάγκωνα. Τρία ὀλόκληρα χρόνια, ὁ Χουάν τράβηξε ἀπεριγράπτα μαρτύρια ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς πού τὸν μεταχειρίζοντουσαν ὡς σκλάβο καὶ πού προσπαθοῦσαν νὰ τὸν κάνουν ν' ἀπαρνηθῇ τὴν πίστι του. Ἡ δοκιμασίαι, ὅμως, χαλύβδωναν τὴν ψυχὴ τοῦ Ἰσπανοῦ πολεμιστοῦ. Οἱ ἐξευτελισμοὶ πού δοκίμασε τὸν ἔκαναν νὰ γίνῃ ταπεινὸς καὶ ν' ἀφοσιώσῃ ὀλόκληρη τὴν σκέψι του σ' Ἐκεῖνον πού βασανίστηκε γιὰ τὴν ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων. Κι' ἓνα βράδυ, ὁ Χουάν Γκαρέν, ἐνῶ προσευχόταν στοῦ ἀνήλιαγο κελλί του, ἔκανε τάμα, ἂν ἀποχτήσῃ ποτὲ τὴν ἐλευθερία του, ν' ἀποσυρθῇ ἀπὸ τὸν κόσμον, τοὺς πειρασμούς του καὶ τὶς μάταιες ἡδονές του καὶ νὰ κλειστῇ σὲ μιὰ σπηλιὰ, σὲ καμμιὰ ἀπάτητη κορυφὴ, ὅπου δὲν θὰ μπορούσαν νὰ τὸν φτάσουν οἱ ἄνθρωποι...

Ἡ παράκλησίς του εἰσακούστηκε. Τὴν ἐπομένη νύχτα, οἱ πρίγκηπες τῆς Ἀραγῶνος ἔμπαιναν νικηταί, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ πολυῶρη μάχη, στοῦ κάστρου τῶν Σαρακηνῶν. Ὁ Χουάν ἐλευθερώθηκε μαζὺ μὲ ὄλους τοὺς ἄλλους αἰχμαλώτους... Ὅταν ἀντίκρουσε καὶ πάλι τὰ καμπαναριὰ τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Βαρκελώνης, ἔκλαψε ἀπὸ τὴ χαρὰ του. Οἱ φίλοι του ἄρχισαν νὰ τὸν καλοῦν σὲ γλέντια καὶ σὲ τραπέζια. Μὰ ὁ Χουάν δὲν ἔξεχασε τὸ τάμα πού εἶχε κάνει... Φόρεσε ἓναν τρίχινο χιτῶνα, ἔδεσε ἓνα σχοινὶ ἀπὸ τὴν μέση του, πῆρε ἓνα ραβδί καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ ὄρος Μονσερρά, μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ μὴν ξαναγυρίσῃ πίσω, στὴν πολιτεία...

Καὶ ἄρχισε ἀμέσως μιὰ σκληρὴ, ἀσκητικὴ ζωὴ. Μὰ ἡ στερήσις τοῦ ἦσαν γλυκὲς γιὰ τὸν βοηθοῦσαν νὰ πλησιάσῃ περισσότερο Ἐκεῖνον. Ἡ ἀτέλειωτες προσευχές, ἡ πολυήμερες νηστείες, ἡ ὀλονύχτιες γονυκλισίες ἔκαναν τὸ κορμί του νὰ σκεβρώσῃ. Τὰ μάτια του ὅμως ἔλαμπαν ἀπὸ μιὰ μυστικὴ χαρὰ... Ὁ διάβολος προσπάθησε πολλὰ φορὲς νὰ τὸν βάλῃ σὲ πειρασμό. Παρουσιαζότανε μπροστά του μὲ μύριες ἀπατηλὲς καὶ σαγηνευτικὲς μορφές. Ἄλλ' ὁ ἐρημίτης τὸν ἔδιωχνε ἀπὸ κοντὰ του μὲ τοὺς ἔξορκισμούς καὶ τὶς προσευχές. Κανεὶς πειρασμὸς δὲν μπορούσε πειὰ νὰ ταράξῃ τὴν μακαρία γαλήνη τῆς ψυχῆς του.

Ὁ Χουάν Γκαρέν ἔφτασε ἔτσι σὲ ἡλικία τριανταδύο ἐτῶν. Ἀπὸ ἐδῶ κι' ἔφτα χρόνια εἶχε ἀπαρνηθῇ τὸν κόσμον, ὅταν, ξαφνικὰ, τοῦ συνέβη μιὰ περιπέτεια πού λίγο ἔλειπε νὰ τὸν σπρώξῃ στὸν γκρεμὸ τῆς ἀπωλείας καὶ πού τὸν ἔκανε ν' ἀλλάξῃ ριζικὰ τὴν ζωὴ του.

Κυβερνήτης τῆς Βαρκελώνης ἦταν τότε ὁ κόμης Βιλφρέντο. Ὁ ἄρχων αὐτὸς, ἀγαθὸς, πονετικὸς καὶ γενναῖος πολεμιστῆς, θὰ ἦταν ὁ πιὸ εὐτυχισμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ἂν ἡ μοναχοκόρη του ἢ Ρικίλντα δὲν ἔπασχε ἀπὸ μιὰ παράξενη ἀρρώστεια, πού τὴν ἔκανε ὤρες - ὤρες νὰ κυλιέται κάτω καὶ νὰ σπαρταρᾷ ὡς ψάρι, μὲ ἀφρισμένον στόμα. Ὁ κόμης Βιλφρέντο κάλεσε ὄλους τοὺς γιατροὺς τῆς Ἰσπανίας νὰ κυττάξουν τὴν κόρη του. Κανεὶς ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ τὴν κάνῃ καλά, ὅτε καὶ νὰ καταλάβῃ τί ἔχει... Κι' ἔτσι περνοῦσαν ἡ βδομάδες, οἱ μῆνες καὶ τὰ χρόνια, χωρὶς ἢ Ρικίλντα νὰ βλέπῃ καμμιὰ καλυτέρευσι. Ὁ πατέρας τῆς εἶχε πειὰ ἀπελπιστῇ, ὅταν μιὰ μέρα πληροφορήθηκε ὅτι στὴν κορυφὴ τοῦ ὄρους Μονσερρά ἔμεινε ἓνας ἐρημίτης πού εἶχε κάνει πολλὰ θαύματα ὡς τότε. Ἀποφάσισε τότε νὰ κάνῃ μιὰ τελευταία προσπάθεια καὶ νὰ δοκιμάσῃ τὴν θεραπευτικὴ δύναμι τοῦ Χουάν Γκαρέν. Καὶ μετέφερε τότε ὁ ἴδιος τὴν κόρη του στὴ σπηλιὰ, ἀκολουθούμενος ἀπὸ μεγάλη συνοδεία, καὶ τὴν παρέδωσε στὸν ἀναχωρητῆ, λέγοντας ὅτι θὰ τοῦ τὴν ἄφηνε γιὰ λίγον καιρὸ, ὥσπου νὰ τὴν κάνῃ καλά ἀπὸ τὴν παράξενη ἀρρώστεια τῆς...

Ὁ Χουάν δὲν τόλμησε νὰ φέρῃ καμμιὰ ἀντίρρηση στὸν πανίσχυρο κυβερνήτη. Δὲν ἄργησε, ὅμως, νὰ μετανοιώσῃ πικρὰ ἐπειδὴ δέχτηκε νὰ κρατήσῃ κοντὰ του τὴν Ρικίλντα. Ἡ παρουσία τῆς ὡμορφῆς αὐτῆς κοπέλλας στὴ σπηλιὰ τοῦ ξύπνησε μέσα του παληούς, ἀποκοιμισμένους πόθους... Ὁ διάβολος εἶχε παρουσιάσῃ πολλές φορὲς μπροστά του μὲ γυναικεῖα μορφή. Ἐφτανε, ὅμως, ἓνας ἔξορκισμὸς τοῦ Χουάν γιὰ νὰ διαλυθῇ ἀμέσως ὡς σύννεφο. Μὰ δὲν μπορούσε νὰ κάνῃ τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὴν Ρικίλντα.

Πρὶν περάσουν πολλές μέρες, ὁ ἀναχωρητῆς κατάλαβε ὅτι δὲν μπορούσε πειὰ νὰ προσηλώσῃ τὸ νοῦ του στὴν προσευχὴ. Τοῦ κάκου ἀγκάλιαζε μὲ ἀπεγνωσμένη δύναμι τὸν ξύλινο σταυρὸ, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἀντλοῦσε ἄλλοτε πίστι καὶ γαλήνη. Ἡ φαντασία του πετοῦσε τώρα σ' ἄλλους κόσμους, ξαναθυμόταν εἰκόνες ἀπὸ τὴν παλιὰ του ζωὴ, πού τὶς εἶχε λησμονήσει ἀπὸ καιρό... Στὸ διάστημα αὐτό, ἢ Ρικίλντα φαινότανε ὡς νὰ εἶχε ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ δαιμόνια πού τὴν βασάνιζαν ἄλλοτε... Ἦταν εὐθυμὴ καὶ γελαστὴ καὶ περνοῦσε τὴν ἡμέρα τῆς τραγουδώντας. Τὰ δαιμόνια, ὅμως, πού ἄφησαν αὐτὴν μῆκανε στοῦ σώμα τοῦ Χουάν...

Ἐνα ἀπόγευμα, ἐνῶ ἢ Ρικίλντα ἔκοβε ἱριδες, ὁ Γκαρέν βρέθηκε ξαφνικὰ μπροστά τῆς, ἐπιστρέφοντας ἀπὸ ἓναν μακρυνὸ περίπατο πού εἶχε κάνει, γιὰ νὰ κουράσῃ τὸ σῶμα του καὶ τὸ μυαλό του καὶ νὰ πάψῃ νὰ συλλογίζεται τὴν φιλοξενουμένην του... Ὅταν εἶδε τὴν Ρικίλντα, λουλουδὶ ἀνάμεσα στὰ λουλούδια, ὠραιότερη ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, ἔνοιωσε τὸ μυαλό του νὰ θολώσῃ καὶ τὴν καρδιά του νὰ φουσκώσῃ ἀπὸ μιὰ ἀπέραντη ἐπιθυμία... Καὶ ἦταν τὸ μαρτύρι πού τὸν ἔπιασε τόσο δυνατὸ, ὥστε ὁ Χουάν δὲν μπόρεσε νὰ ὑποτάξῃ τὰ συναισθήματά του στὴν λογικὴ... Μὴ γνωρίζοντας πειὰ τί κάνει, πλησίασε τὴν Ρικίλντα, γονάτισε μπροστά τῆς καὶ ἄρχισε νὰ τῆς ψιθυρίζῃ γλυκὰ λόγια ἀγάπης... Ἡ φωνὴ του ἀντηχοῦσε παράξενα στ' αὐτιά του, δὲν μπορούσε νὰ πιστέψῃ ὅτι τὰ βέβηλα αὐτὰ λόγια ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ δικά του χεῖλη, πού εἶχαν μάθει τόσα χρόνια νὰ προφέρουν μονάχα προσευχές — καὶ ὅμως ἔξακολουθοῦσε νὰ μιλάῃ...

Ἡ Ρικίλντα τὸν ἄκουε, χαμογελώντας ἀπὸ εὐχαρίστησι. Κι' ἔμειναν μαζὺ, ἐνῶ ἢ νύχτα ἄρχιζε νὰ τοὺς σκεπάζῃ σιγὰ - σιγὰ μὲ τὸν πέπλο τῆς. Καὶ μονάχα ὅταν ξημέρωσε, ὅταν τ' ἀστέρια ἄρχισαν νὰ τρεμοσβύνουν στὸν οὐρανὸ, ἢ

Ρικίλντα αποκοιμήθηκε, με τὸ κεφάλι τῆς ἀκουμπισμένῃ στὸν ὄμο τοῦ ἐρημίτου...

“Ὅταν ὁ ἥλιος φώτισε τὴν πλάσι, διέλυσε μαζί με τὸ σκοτάδι καὶ τὸ ἐρωτικό παραλήρημα τοῦ Χουάν Γκαρέν. Ὁ ἀναχωρητὴς σηκώθηκε ὄρθιος, εἶδε τὴν Ρικίλντα δίπλα του νὰ χαμογελά μέσα στὸν ὕπνο τῆς, ἀναλογίστηκε τὸ ἔγκλημά του καὶ ἔφριξε δλόκληρος ἀπὸ τρόμο καὶ ἀηδία γιὰ τὸν ἑαυτό του! Πῶς μπόρεσε νὰ κάνῃ τὸ παραστράτημα αὐτό; Καὶ ποιά ἦταν ἡ γυναίκα αὐτὴ πού ἦρθε ξαφνικά νὰ τὸν βάλῃ σὲ πειρασμό, νὰ τὸν κάνῃ νὰ χάσῃ τὴν ἡρεμία τῆς συνειδήσεώς του, τὴν σωτηρία τῆς ψυχῆς του;... “Α! δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία ὅτι θὰ τὴν εἶχε στείλῃ ὁ διάβολος... Ὁ Χουάν ἔνοιωσε τότε στὴν καρδιά του τρελλὸ θυμὸ, ἀπέσαντο μῖσος γιὰ τὸ ἀμαρτωλὸ αὐτὸ πλάσμα πού τὸν παρέσυρε μαζί του στὴν ἄβυσσο τῆς ἀπωλείας... Ἡ ἀπελπισία τοῦ θόλωσε τὸ μυαλό. Ζαλισμένος ἀπὸ τὸν πυρετὸ, τὴν ἀγανάκτησι καὶ τὴν ἀγωνία, ἄρπαξε ἔξαφνα ἕνα μαχαίρι κι’ ἔκοψε τὸ λαιμὸ τῆς ἀποκοιμισμένης Ρικίλντας...”

“Υστερα, χωρὶς νὰ περιμένη νὰ παγώσῃ τὸ πτώμα, ἄνοιξε με τὰ νύχια του ἕνα λάκκο, ἔρριξε μέσα τὸ θῦμα του, ξανασκέπασε τὸν τάφο με χῶματα καὶ πέτρες κι’ ἔφυγε μακριὰ ἀπὸ κείνα τὰ μέρη, χειρονομῶτας καὶ παραμιλώντας ὡς τρελλός...”

Περιπλανήθηκε δλόκληρους μῆνες δεξιά καὶ ἀριστερά, ὡς ἀλήτης, ζητιανεύοντας λίγο ψωμί, περνώντας τὶς νύχτες του σὲ σπηλιές καὶ σὲ χαντάκια, κλαίοντας γιὰ τὴν κατάπτωσί του. Τοῦ κάκου σήκωνε ψηλά τὰ σκελετωμένα χέρια του, ζητώντας ἀπὸ τὸ Θεὸ γαλήνη καὶ παρηγοριά. Τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ τὸν κάνῃ νὰ ξεχάσῃ τὸ βαρὺ, τὸ ἀσυγχώρητο κρίμα του.

Τέλος, ἀποφάσισε νὰ πάῃ στὴ Ρώμη, νὰ βρῇ τὸν πάπα καὶ νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ τοῦ δώσῃ ἄφεσι ἀμαρτιῶν. Καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν Αἰωνία Πόλι ὡς προσκυνητὴς περνώντας ἀπὸ ἀγνωστες περιοχές, ὑποφέροντας ἀπὸ πείνα καὶ δίψα, ἀπὸ τὸ κρύο καὶ τὴν ζέστη. Ὅταν ἔφτασε στὴ Ρώμη, εἶχε σχεδὸν γεράσει.

Ὁ πάπας τὸν ἀκούσε με μεγάλη προσοχή, κατάλαβε ἀπὸ τὸν τόνο τῆς φωνῆς του ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶχε μετανοιώσει γιὰ τὸ ἔγκλημά του, τὸν παρηγόρησε ὅπως μποροῦσε καὶ τὸν συμβούλεψε νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν σπηλιά του, στὸ Μονσερρά, περπατώντας πάντοτε με τὰ γόνατα καὶ με τὰ χέρια, χωρὶς νὰ σηκώσῃ ποτὲ τὸ κεφάλι του, χωρὶς ν’ ἀνοίξῃ ποτὲ τὸ στόμα του, περιμένοντας νὰ τοῦ ἀποκαλυφτῇ μ’ ἕνα σημεῖο ἢ συγγνώμη τοῦ Θεοῦ...

Πέρασαν ἀπὸ τότε εἰκοσιεφτά χρόνια. Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ Χουάν Γκαρέν δὲν σηκώθηκε οὔτε μιὰ φορὰ στὰ πόδια του. Περπατοῦσε πάντοτε με τὰ τέσσερα... Τὰ ρούχα του ἔπεσαν ἀπὸ πάνω του καὶ τὸ κορμί του σκεπάστηκε ἀπὸ μακρὺς τρίχες... Δὲν διέφερε πειὰ διόλου ἀπὸ ζῶο... Οἱ τσομπάνοι τὸν ἔπαιρναν γιὰ λύκο, ὅταν τὸν ἔβλεπαν μπροστά τους καὶ τὸν κυνηγοῦσαν νὰ τὸν σκοτώσουν...

Τέλος, μιὰ μέρα, ἐνῶ ὁ ἐρημίτης περνοῦσε ἀπὸ μιὰ καλύβα, ἔγινε ἕνα θαῦμα. “Ἐνα μωρὸ, ἡλικίας τριῶν μηνῶν, ἐκεῖ πού θήλαζε στὸν κόρφο τῆς μάνας του, γύρισε πρὸς τὸν Χουάν καὶ τοῦ εἶπε:

— Ὁ Θεὸς σὲ συγχώρεσε, Χουάν, γιὰ τὸ κρίμα σου!...

Ὁ ἐρημίτης σηκώθηκε τότε ὄρθιος καὶ ἄρχισε νὰ εὐχαριστῇ τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ἀπειρὴ καλωσύνη του. Ἡ τρίχες ἔπεσαν ἀπὸ τὸ κορμί του καὶ ξαναπῆρε τὴν παλιὰ ἀνθρώπινη μορφή του... Καὶ θέλοντας νὰ ἐξιλεωθῇ ὀριστικά γιὰ τὸ παλιὸ του ἔγκλημα, παρουσιάστηκε στὸν κυβερνήτη Βιλφρέντο, ὁ ὁποῖος ζοῦσε ἀκόμα, καὶ τοῦ φανέρωσε ὅτι αὐτὸς σκότωσε τὴν κόρη του. “Ἐδειξε μάλιστα καὶ τὸ μέρος πού τὴν εἶχε θάψῃ... Οἱ στρατιῶται, πού ἔτρεξαν ν’ ἀνοίξουν τὸν τάφο τῆς, τὴν βρῆκαν ἐκεῖ μέσα ζωντανή, νέα καὶ ὡμορφὴ ὅπως ἦταν τὴν ἡμέρα πού τὴν σκότωσε ὁ Χουάν... Ὁ Θεὸς ἔδινε ἀκόμη μιὰ ἀπόδειξι τῆς συγγνώμης

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ

ΠΕΖΑ ΤΡΑΓΟΥΓΙΑ

(Τοῦ κ. Ναπολ. Λαπαθιώτη
ΤΟ ΒΡΑΔΥ ΓΕΡΝΕΙ ΠΑΛΙ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ

Τὸ βράδυ γέρνει πάλι στὸ βουνό: μοιάζει μακρυνὸ καὶ κουρασμένο· θυμίζει κάποιον ῥόδο μαραμένο. Φεύγει, ὡς νᾶνε γιὰ παντοτεινά.

Πέρασε τόσο δίπλα στοὺς ἀνθρώπους — τόσο κοντὰ στὴ λύπη τῶν ἀνθρώπων — χωρὶς νὰ δώσῃ κάπου μιὰν ἐλπίδα, χωρὶς νὰ φέρῃ κάπου μιὰ χαρά...

Πέρασε κι’ αὐτὸ, μαζί με τ’ ἄλλα, χωρὶς ἐλπίδα καὶ χωρὶς σκοπὸ...

Γι’ αὐτὸ τὸ λόγο γέρνει μαραμένο.

Γι’ αὐτὸ τὸ λόγο φεύγει κουρασμένο — καὶ θιάζεται καὶ θιάζεται νὰ φύγῃ, γιὰτὶ τὸ ξέρει πόσο τὸ θλιμμένο, τὸ χιλιοκουρασμένο πέρασμά του — τὸ πέρασμά του τὸ γιομάτο δόξα, πού, κατὰ θάθος, εἶχε στηριγμένες ὅλες τὶς ἐλπίδες του σ’ αὐτὸ — γιὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ γιὰ τὴν χαρά τους, πῆγε τοῦ κάκου καὶ χωρὶς σκοπὸ — πῆγε κι’ αὐτὸ, χαμένο, ὡς καὶ τ’ ἄλλα...

ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ ΠΡΩΪ, ΚΑΘΩΣ
ΞΥΠΝΟΥΣΑ

Σήμερα τὸ πρωῖ, καθὼς ξυπνοῦσα, κι’ ἄπλωνα τὸ χέρι ξαρετὰ νὰ ξεδιπλώσω τὴν ἐφημερίδα, βλέπω με παμμεγέθη κεφαλαία:

ΩΡΑ ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΡΩΪΝΗ
ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
Η ΘΑΥΜΑΣΙΩΤΕΡΑ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ, ΑΦ’ ΗΣ ΥΠΑΡΧΕΙ ΝΟΥΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΗΣ! — ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ. — Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΕΡΠΕΡΑΝ ΕΙΝΕ ΓΕΓΟΝΟΣ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΟΝ! — Η ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ. — ΕΝΑΣ ΔΙΑΒΟΛΕΜΕΝΟΣ ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ. — ΤΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ. — ΣΥΝΤΑΡΑΚΤΙΚΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ. — ΟΙ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟΙ ΜΑΣ ΝΕΚΡΟΙ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΑΝΤΑ ΚΑΙ ΜΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ!...

Κι’ ἀκολουθοῦν ὄλα τὰ καθέκαστα...

Δὲν ἦταν, μέσ’ στὸ φύλλο, τίποτ’ ἄλλο! Μῆτε χρονογράφημα, μῆτε «κοινωνικά». Στὸ φύλλο δὲν ὑπῆρχε τίποτ’ ἄλλο — μόνο τὸ φοβερὸ, τὸ γοερὸ, μακροσκελὲς ἐκεῖνο τηλεγράφημα!

Τὰ δάχτυλά μου, τρέμοντας, γυρνᾶνε τὶς σελίδες! Τὰ μάτια μου κυττᾶνε θαμπωμένα...

“Ἀκούω, τότε, μιὰ βαθεῖα φωνή, πού μοῦ ψιθυρίζει ἀπὸ πίσω:

— “Ἀφῆτε τοὺς νεκροὺς στὴν ἡσυχία τους, κ’ οἱ νεκροὶ δὲν ἔρχονται σὲ μᾶς! Οἱ νεκροὶ δὲν ἔρχονται σὲ μᾶς, δὲ μᾶς μιλοῦν, δὲ μᾶς παρηγοροῦν — ἴσως, ἀκόμα, καὶ νὰ μᾶς ξεχνοῦν — γιὰτ’ εἶνε φοβερὰ εὐτυχισμένοι...”

Κι’ ἄλλη μιὰ, βαθύτερη φωνή, νὰ τὴν κόβῃ στὴ μέση μ’ εἰρωνεία:

— Μὴ λές θλακεῖς κ’ οἱ νεκροὶ δὲν ἔρχονται σὲ μᾶς, γιὰτὶ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ νὰ ρθοῦν σὲ μᾶς — ἀπλῶς καὶ μόνον, γιὰτὶ δὲν ὑπάρχουν...

Γυρίζω πίσω νὰ κυττάξω — καὶ ΞΥΠΝΩ!

“Ἡ καμαρή μου, μόνη, καθὼς πάντα — κι’ ἐγώ, μέσ’ στὸ κρεβάτι, καθὼς πάντα...”

“Ἐχει, τώρα, φέξει γιὰ καλά.

Κάποιοι διαβάτες ἀργοπορημένοι, περνοῦν ἀπόξω, τώρα, καθὼς πάντα — περνοῦν με θῆμα βιαστικό, καὶ πᾶνε στὴ δουλειά τους...”

του!... Ἡ ὡραία ἀρχοντοπούλα γύρισε στὴν πολιτεία δροσερή, γιατρεμένη, πρόσχαρη...

Καὶ ὁ Γκαρέν, με τὴν συνειδήσι ἀναπαυμένη, ἀποσύρθηκε στὴ σπηλιά του, ὅπου ἔζησε πολλὰ χρόνια ἀκόμα, τιμωμένος ὡς ἅγιος ἀπ’ ὄλους τοὺς Ἰσπανούς...

ΜΟΡΙΣ ΣΠΡΟΝΚ

Ἡ ὡραία ἀρχοντοπούλα γύρισε στὴν πολιτεία δροσερή καὶ πρόσχαρη.